

NÆRVÆR i velfærdsteknologi

På Lunden er der plads til alle. Således selvfølgelig også til en parosæl, som flyttede ind i 2015. Ideen om en ny beboer opstod i forbindelse med at en lignende robotsæl udlånt af Forskerparken i Odense havde været på besøg i husene. Den vakte begejstring, og personalet så mulighed for med den, at give gæsterne en god oplevelse.

Lunden er Fåborg Midtfnys kommunale aflastningstilbud for hjemmeboende børn, unge og voksne med betydeligt eller varigt nedsat funktionsniveau. Flere af Lundens brugere har lungevejsproblemer, og kæledyr er derfor ikke en mulighed hos os. Samværet og nærværet med dyr ville vi dog gerne kunne tilbyde også vores svageste brugere og netop her kunne sælen have en positiv effekt. Den reagerer på lyd og har sensorer, der opfatter tryk, kærtegn m.v. Et stykke velfærdsteknologi som prismæssigt lå over Lundens budget og derfor ansøgte vi TrygFonden om økonomisk støtte. De valgte heldigvis at støtte det gode formål og 2 personer fik samtidig mulighed for at deltage i det certificeringskursus, der skal sikre en optimal udnyttelse af parosælen.

Hvad har parosælen, nu navngivet Luffe så betydet i hverdagen med gæsterne? På det omtalte kursus hørte vi om fænomenet ”sovende paroer”, som dækker over, at den mange steder faktisk slet ikke kommer i brug og vi var fast besluttede på, at det ikke skulle blive Luffes skæbne. Hele personalegruppen blev derfor opfordret til, at benytte den i størst muligt omfang, hvilket langt de fleste har taget imod.

Der er blevet eksperimenteret med, hvilke brugere, der har god effekt af samværet med Luffe og det er helt tydeligt, at netop den svageste gruppe har stor fornøjelse af at få nærkontakt med robotsælen. Der er smil

og grin, når de får respons i form af lyde og bevægelse fra robotsælen. Den er også hentet frem til brugere, som har svært ved at bevare fokus og koncentration. Den faktor, at man skal sidde stille og kæle Luffe, for at se de store øjne og mærke dens bevægelser, kan have en beroligende effekt. I et andet forløb hjalp Luffe en ung pige, som havde meget svært ved at skulle hjemmefra og på aflastning hos os. Hun fik til opgave at passe Luffe, når hun var på Lunden, og han lå hver gang klar i sin kurv, når hun ankom. Det hjalp hende igennem en svær periode, og Luffe lagde villigt ører til mange hemmeligheder på hendes værelse.

En pædagogstuderende fra UCL i Odense, som det sidste halve år har været i sin 3. praktikperiode i Børnehuset på Lunden, har haft fokus rettet mod velfærdsteknologi. Hun har ønsket at undersøge, hvilket omfang samspillet med sælen havde effekt på barnets adfærd, humør og relationsdannelse. Hun udvalgte børn med meget forskellige diagnoser og behov, og har mere målrettet arbejdet med at dokumentere ved hjælp af skemaer, hvordan et forløb skal planlægges, gennemføres og til slut evalueres. Ud fra det resultat, har hun kunne se, der er mange faktorer, der spiller ind, hvis Luffe skal bruges som pædagogisk hjælpemiddel.

Hun erfarede, at det kan være en lang proces for et barn at blive tryk ved ”kæledyr”. Måske skal Luffe være slukket, før nogle tør nærme sig med et forsigtigt klap. Og hvis formålet var, at netop det barn skulle opleve en succes ved at være dyrepasser og vise Luffe frem til de andre børn, tager det tid og kræver meget opmærksomhed fra den voksne at nå i mål. Man skal overveje, hvordan Luffe præsenteres og hele tiden have føling med,

hvordan barnet reagerer. For et immobilt barn uden sprog kan det være meget små signaler, der skal tolkes på. Hvornår og hvor længe har barnet lyst og mod på kontakt, skal man presse lidt på eller holde igen, er der basis for at fortsætte og til gavn for hvem? Spørgsmål som pædagogen både undervejs og efterfølgende skal være opmærksom på.

Ovennævnte erfaringer viser, at robotsælen bestemt har sin berettigelse på Lunden. Den kan i nogle tilfælde bruges som et hjælpemiddel, der her og nu giver adspredelse og underholdning, præcis som en levende hund, kat eller kanin, der godvilligt lader sig klappe. Det giver personalet mulighed for, at rette opmærksomheden på et andet barn eller tømme en opvaskemaskine med bedre samvittighed.

Mere målrettet kan Luffe også bruges til helt specifikke pædagogiske udviklingsforløb. Her vil Luffe være et redskab, præcis som hvis man på en computer efter nøje overvejelse har udvalgt et program, man vil introducere et barn for. Her ville man også undervejs i processen skulle justere på indholdet, for at opnå bedre læring.

Konklusionen på nuværende erfaringer er kort sammenfattet, at Luffe som andet velfærdsteknologi bestemt er en hjælp for personalet og til stor glæde og gavn for brugerne. Vi skal ikke være nervøse eller utrygge ved, at åbne op for nye tekniske tiltag, men tage imod med glæde i bevidstheden om, at vejen til succes er styret af de varme hænder, der trykker på start-knappen.

Venlig hilsen

Birgit Søgren Nielsen
Aftaleholder · Sundhed & Omsorg